

„EDINOST“
 Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torških, četrtkih in sobotah.** Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obujno izdanje stane: za jeden mesec . f. — 30, izven Avstrije f. 1.40 za tri mesce . . . 2.90 . . . 4.— za pol leta . . . 5.— . . . 8.— za ves leto . . . 10.— . . . 16.— Na naročbe brez priložene naročilne se re jemlje ozir.
 Posamično številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nč., v Gorici po 3 nč. Sobotno večerno izdanje v Trstu 3 nč., v Gorici 4 nč.

EDINOST

Oglasi se računajo po tarifi v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačajo prostor, kolikor obsega ravninski vrstice. Poslana osmrtnice in javnozahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, kor nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglasne sprejeme upravnništvo ulica Caserma 13. Odprto reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

Našim naročnikom.

Blizu se drugo polletje, a mnogo častitih naših naročnikov je v zastanku z naročnino za prvo polletje, da celó za leto 1893. Naročniki so naša edina zaslomba in ako oni ne vrše svoje dolžnosti točno, spravljajo naš list, ki ima valed preosnova, izvedene s početkom tega leta, velikanske troške, v nevarnost, da preneha izhajati. Prosimo toraj čestite svoje naročnike, ki so v zastanku, da prej ko mogoče določijo podpisane upravništvu dolžno naročnino. Zajedno opozarjamo vse one, katerim zapade naročnina s prvim julijem t. l., da isto pravočasno ponové. Onim, ki ne določijo zastale naročnine iz tega in iz 1893. leta do prvega julija t. l., bodemo primorani brez obzira ustaviti list ter predati jih odvzetniku. Da bode pa vsak znal, koliko dolguje, priložimo prihodnje dni listke s namenašnim zastankom, nastalim do 1. julija t. l. Nadejamo se, da nas rodoljubnost in razsodnost naših naročnikov ne bode prišla do neljubih nam korakov.

UPRAVNIŠTVO „EDINOSTI.“

Oni so nam uzor!

Mučenci Kološki, oni rumunski junaki, ki so zastavili svojo svobodo za sveto pravo naroda, — a ki bi bili dali radi tudi svoje življenje za isto pravo, ako bi bilo treba, — dali so vrgled vsem tlačnim narodom na svetu! Se svojim junaškim nastopom nasproti nasilnikom pokazali so, da namore biti moč jeklen, ako le hoče, da namore utripati srce v zvestobi do svojega rodu, samo ako hoče — in ta junaški čin Koloških mučenikov bodi v vrgled, v prvi vrsti tudi nam Slovincem!

Potegnimo paralelo med tlačnimi Rumuni in nami Slovenci!

Ali najdemo sares mnogo razlike med njimi in nami? Ali ne postopajo naši potujčevalci, ki z vso silo delujejo na to, da nas prej ko mogoče pahnejo raz prag naše hiše, da nam istrgejo dim prej ko mogoče iz srca najlepši biser, našo narodnost, s ravno tlačimi in enakimi sredstvi? Ali nas ne poučujejo o tej ostudni istini čini naših irredentovcev, naših germanofilov slednji dan, slednji trenotek; čini, ki izivajo naravnost ves naš pogum, ki izivajo — da govorimo odkrito — boj, katerega hrepene pričeti z nami s tem, da tirajo našo potrpežljivost do najkrajnjeje meje?

Pokličimo si le v spomin vse infamije, koje nam mečejo pod noge nasprotniki se svojimi potujčevalnimi zavodi; ne pozabimo na ono peklenko-bešno zlobo, ki siče strup in ogonj na nas, in vprašajmo se potem, ali nimamo povoda, posnemati junaške Romune v ljubezni do svojega rodu?

PODLISTEK.

71

Kmetški upor.

Spisal August Senoa. Prevodil I. P. Planinski.

Jaz sem izpovednik gospe Jelene Tahijeve, in sem ji večkrat prigovarjal in jo ostro karal; Jelena, dasi je ona tudi cela nasilnica, ima srce, in zdi se mi, kakor bi se moj ukor nje duše pomalem prijemal, ali Forko Tahij je svor in ves okraj ga proklinja. Kar sem živ, nisem videl takega nečloveka, kateremu je največja elast, mučiti na smrt ubogi narod. Govoril sem vam za Mogajčica, za Štefana, za Sabova in saradi drugih zločinov; ali to ni niti polovica. Kmet vam ni varen za borno svoje imetje, ker Tahij zna polovico vasi segnati z zemlje brez vsakega razloga in si lasti zemljišča ali pa jih daruje svojim zanikernim služabnikom. Davek je proti za-

In ali je sploh mogoče, da bi jih ne posnemali, ako smo sploh še narod razuma, ako res še kipi v nas žar obrambe svoje največjeje lasti? Saj vendar še nismo zašli tako daleč, da ne bi se zavedali svojega obzanka na svetu! Saj vendar ne bodemo hoteli biti podobni brezumni živali, katero ženeš, kamor hočeš! Ali je res še tako daleč prišlo z nami, da se nam smejo naši nasprotniki očitno rogati kakor brezumnim v blaznici? In da bi oni res to smeli, ne da bi mi šrnili besedice, ne da bi ganili s masincem?

Odgovorite nam, Slovenci!

Naše besede veljajo Slovincem sploh, saj je vsa naša domovina v posteh političnih špekulantov. Vsem Slovincem veljajo naše besede; katerim našim rojakom veljajo v prvi vrsti, to uganiti menda ni težko. Da bi se le skoro zavedli, kaj se godi baš sedaj okolo njih! O da bi med njimi vzplamtele ono mučeniško navdušenje, kakoršno žari v plemenitih srih junaških Romunov!

Toda žal! Koliko Slovincem nahajamo sploh, v katerih bi telela ona božja iskra národnega navdušenja, kedar nastopajo odločilni trenotki? Kje je Slovenec, ki bi jokal solze srama, kakor oni Romun, ki se je sjokal, ker ga je zadela nižja mučeniška kazen, nego sodruga in soboritelja, radi jednake ljubezni do svojega rodu? Kje, vprašamo?

Nasprotno vidimo in opazujemo bolešnim srcem slednji trenotek, kako se mnogokateri Slovenec klanja ostudnemu političnemu sleparstvu, izdajajoč po iskarijotki svojo slovensko narodnost. In iz kakih vzrokov? Deloma zato, ker sta mu pojem in beseda „národnost“ sploh neznan, ker ne ve, kako visoko čista vsak pošten in vesten človek svojo narodnost, in ker ne ve, da je oni, ki jo zatajuje in izdaja, ničvredno bitje; deloma pa tudi zato, ker se boji nekoliko mučenštva, nekoliko trpljenje — bodisi v gmotnem ali duševnem osiru —, ker se boji sovrašstva nasprotnih sosedov, in ker se mu morda vidi mogočnejše in imenitnejše, ako golči tuji, mesto svoj lastni, prirojeni mu jezik.

Takim rojakom svojim stavimo v isgled mučenike Romune. Kje, vprašamo naše nemisleče in brezbrilne rojake, bi se našel Romun, ki bi hotel prodati svojo narodnost na toli podel način, kakor se to čestokrat dogaja med nami Slovenci, bivajočimi v sosedstvu z drugimi narodnostmi? Nikjer, gotovo nikjer! O tem nam priča pretresujoči dogodek v Kološu, katerega se sramuje ves civilizovani svet.

Morda utegnemo naši hladnočutneži pripomniti, da Slovenci nismo Romuni in da je tem poslednjim prenašati vse huje stiske nego nam. Za božjo voljo, ali hočete, da vam nasprotniki kar uničijo vašo narodnost? Da bi oni to radi storili, ako bi imeli moč v to in ako bi jim zakoni tega ne branili, o-

tem ne dvomimo. Toda, ako vam slabotnim narodno-nezavednim in neznačajnim rojakom zadostuje že par sleparskih besedic in lažnjivih obetanj, ako vas oplašijo nekoliko žuganja in hrupa, da zapustite svoje bojno krdelo in pohitite v narodje satiralec svoje narodnosti — koliko hitreje bi to storili, ako bi se vas sililo k temu nekoliko hujšim načinom?!

Ali ni že dovolj nasilstva za XIX. stletje? Seveda omahljivci pogođe takoj izgovor za svoje izdajsko početje, da pokrijejo vnebovpjijoče krivico, koje delajo svojemu národu so svojo nezvestobo.

In vse to moramo zapisati na račun nezavesti v národnih rečeh; tem rojakom našim nedostaje pravega izsumovanja glede na najvišjo dolžnost, ki nam pravi, da moramo vse prebiti za svojo narodnost, ako treba.

Idejalizma nam nedostaje, onega rodoljubnega idejalizma, ki je vreden najvzvišenejšega bitja na svetu. Tak idejalizem moramo gojiti med svojim národom. Národ, ki goji takov idejalizem, pride gotovo do zmage prej ali slej.

Tak idejalizem plamti v srih naroda romunskega na Ovrskem. Oni so nam jasen usor ljubezni do svojega naroda — po s e m a j m o jih!

Politiške vesti.

Potovanje cesarja v Trident. Ker imajo v sedanjí dóbi koalicije nemški liberalci prvo besedo, oživele so sopot nade tiralokih Italijanov, da se jim izpolni najprišernejša želja: popolno ločenje južnega dela Tirolske od severnega. Zlasti jih je vspebudila okolnost, da se bode cesar povodom svojega predstoječega potovanja dva dni mudil v Tridentu. Toda zaračunali so se, kajti že pred potovanjem vliil se je iz oficijoznega vira mrzel curek na goreče nade tiralokih irredentovcev. Dunajska glasila naglašajo namreč posebnim povdarkom, da potovanje cesarjevo nima nikakega političnega pomena in da Njeg. Veličanstvo ne bode vsprejemalo političkih deputacij in spomenic. Cesar in vlada niti ne mislita na to, da bi privolila Južnemu Tirolu kake koncesije, izvirajoče le iz narodnih želja in teženj. V administrativnem pogledu utegnemo Tridentinci dobiti kako malenkost — ker so gospodaraki in kulturni odnošaji v južnem delu dežele res drugačni nego v severnem —, ali vsakliki po popolnem ločenju od Inomosta in razpolovičenju deželnega zbora ostanejo gotovo brez vspeha. — Italijanska gospóda v Tridentu so menda posabili, da je vladi dolžnost čuvati v Tirolu državni interes, a ta bi prešel izvestno v veliko nevarnost, ako bi se izpolnile želje tridentinskih „patrijotov“ glede razdelitve dežele. Gospóda bi hotela prèparati Južni Tirol za izvršenje njih poznano nepatrijotičkega programa: ločiti bi se hoteli

— Bog vam plačal, reče Babič.

— No, povejte mi, kakovi so Gregorijanci, vpraša Grdak.

— Gregorijanci? Eb, Ambrož je pošten človek, stara hrvatska kri. Ali Stepku nezapam. Prilizuju se tudi on kmotom, ali ako nadvlada, obečal bo tudi on kmote, kakor Tahij. Vražji svat je to, kateri spravi še svojo čestito ženo v grob.

— Zaupajte meni, pravi Grdak, kar sem dejal, tako tudi storim. Jaz bom že znal ukrotiti gospoda Ferka, ali jaz, ali pa on.

— Bog daj! reče župnik.

XVI.

Gospod Tahij je danes počastil gospoda podbana Ivana Forčiča, kateri je rad zahajal v gosto pod gosposko streho, kakor se je to po obilnem trebuhu in rudečem nosu moglo na prvi mah opaziti. Podban se je silno tru-

od Inomosta, da se potem združijo z rojaki onkraj črno-rumenih kolov. To vedo menda tudi na Dunaju in zato smo uverjeni, da valed vsemu prijateljstvu nemških liberalcev ostane Trident tudi v bodoče — „neodrešen“.

Cesar dospje v Trident dne 30. t. m.

Predloga o civilni poroki vsprejeta! Židovski liberalizem je zmagal: magnatska zbornica ogrska je sklenila z 128 proti 124 glasom, preiti v podrobno razpravo zakonakega načrta o civilni poroki. Ubogi narod madjarski, kajti pred teboj se odpira grozen prepad, a iz njega ti reži nasproti pošast — splošno demoralizacije, ako se konservativnim magnatom ne posreči v podrobni razpravi, da vsaj nekoliko omeje nakane liberalizma.

Za združenje krščanskih cerkv. Sleherni trenotek utegno se razglasiti jedna najznamenitijih enciklik, kar jih jih je izdal dosedaj blagi in prosvitljeni glavar katoliške Cerkve, Lev XIII. V tej encikliki pozivlja sv. Oče vse ljudi brez razlike bivališča in plemena, da se združijo v veri. Kar se doštaje onih ljudstev, ki še vedno vstrajajo v neveri, bode Cerkve pazniti očesom delala na to, da se raztiri vera tudi med njimi. Ljudstva pa, ki so vsprejela krščansko vero, opozarja na versko jedinstvo, ki je bilo njih skupna last celo v tekmoivanju za pozemsko dobro. Orientalce spominja, da so njih predniki pripoznali rimakega papeža, kakor so ga pripoznali Latinci in Grki. Papež naglašá, da so člani vstožne cerkve sedaj prijaznejši katolikom, ter jih vabi da stopijo v popolno zvezo, zagotovljajoč jim da jim ohrani cerkvene obrede in patrijarskiališke predpravice. Sosebno pa pozivlja slovansko narode, da se povrnejo v jedinstvo vere. Tudi do protestantov se obrača sv. Oče. Naglašá, da protestantakim narodom ni ostala nijedna trdna norma vero in avtorite, tako, da so nekateri med njimi že tako daleč prišli, da tajó božanstvo Kristusovo in božji izvor sv. pisma, ter da se valed tega pogrezajo v materijalizem in naturalizem. Enciklika se spominja onih razsvetljenih protestantov, kateri so se, hreponeč po izveličanju, vrnili h katoličanstvu tar opominja vse druge, da store istotako, da bodo vsi deležni iste vere, istega upanja in iste ljubezni na podlagi jednakega evangelja. Slednjič se obrača enciklika do katolikov, da se zavedó nevarnosti, ki jim proti.

To bi bil izvadek iz te krasne enciklike, kolikor smo ga mogli posneti iz brzajevk po listih. Seveda je to le slab odsev popolne vsobine, a že v teh kratkih posnetkih kaže se nam veliki prosvitljeni in nedosežni um in blago, plemenito in vzvišeno srce velikega Leva XIII.

dil za bogato mizo ter je v jedomer otiral pot z nosu. Za mizo sedita oba gospoda, kramoljaje o državnih zadevah, a gospa Jelena ju posluša, sedeč tik kamina, opravljena v mehko kožuhovalo. Lice ji je blede, potrto; stiskaje ustnice, zró prédse povešene glave, a v očesni punčici seve sedaj pa sedaj oni temni plamen, kateri je znak bližnje smrti.

— Naj lajajo, zakriči Tahij po obedu smojé še, naj kričé, jaz bom delal, kar meni drago. Zemljo morajo pred menoj poljubiti ti kmetški psi, pa bo mir. Ako jih je Henin-govica krotila z bičem, jaz jih bom s škorpiljoni. Vem, da so razjarjeni, vem, da se po celem kraju kuha, ali nisem mar vrhovni konjušnik? Menda bom znal tudi to torbarsko živino ukrotiti?

(Dalje prih.)

Izpred porotnega sodišča.

Druga letošnja porotna sesija pričela je v četrtek za razpravo proti 24letnemu bivšemu finančnemu stražniku Ivanu Erjavcu iz Galinjan, okraj Pazin, zatoženemu ubojstva. Zatoženca je branil odvetnik dr. Camber. Iz zatožnega spisa posnežamo: Na Velikonočno nedeljo zvečer, t. j. dne 25. marca t. l., sedeli so v kuhinji finančne kasarne v Kantridu pri Voloskem finančni stražniki Fran Bačić, Marko Cevtrič, Jakob Pavlinič, Ivan Gradišnik ter Bačićeva žena Marija, igraje na kvarte. Okolo 8. ure je vstopil v kuhinjo zatožen Erjavce na večerjo, motivši s svojim govorjenjem igralce. Valed tega so jo sprl z Gradišnikom, kateremu je hotel vredi krožnik v glavo, toda namesto njega zadel je na mizi stoječo svetilnico, katera so je provrnila in ugasnila. Stražniki so se sprili v temi. Na ropot in na kričanje Marije Babič po luči, prihitel je iz prvega nadstropja stražnik Alojzij Savrič s svetilnico v roki. Novi došlec je pomiril prepirajoče se drugove, na kar je Gradišnik šel iz kuhinje na hodnik, Erjavce je šel za njim, in hotoč nasčevati se za udarce, katero je dobil o pretepu, sunil je Gradišnika z nožičem v levo stegno. Gradišnik se je zgrudil okrvavljen na tla, Erjavce pa je pobegnil. Stražniki so hiteli na Volosko po zdravnika, toda niso ga našli doma, a ko so drugo jutro hoteli odpeljati ranjenega Gradišnika v bolnišnico na Reko, je isti umrl valed izgubljeno krvi: Erjavce mu je bil prerezal glavno žilo na stegnu. Erjavce so zaprli še isto noč; priznal je, da se je prepiral z Gradišnikom, toda tajil je, da ga je ranil.

Tudi o razpravi je tajil, dodavši še, da so ga omenjeni stražniki žalili, in da se je Gradišnik menda prerezal žilo o padu na zdrobljenem steklu. Priče so pa nasprotno soglasno dokazale, da je res Erjavce ranil Gradišnika. Sodišče je stavilo porotnikom samo jedno vprašanje: da-li je zatoženec kriv ubojstva? Porotniki so odgovorili na to vprašanje jednoglasno z „da“, valed česar je obsodilo sodišče zatoženega Erjavca zaradi ubojstva na 5 letno ječo. Obsojen je prijavil utok proti obsodbi, proseč znižanja kazni.

Različne vesti.

K prazniku sv. Cirila in Metoda. S Kranjskega se nam piše: Bliža se praznik sv. Cirila in Metoda. Kaj ta praznik pomeni za nas Slovence in sploh vse Slovane, je vsakomu, količkaj izobraženemu človeku znano.

Naša vrla šolska družba si je postavila ta dva slovanska apostola za svoja zaščitnika. In ravno ta dan, ko bodeta praznovala sv. Ciril in Metod svoj god, naj bi noben Slovenec in nobena Slovenka ne zamudila prilike, podariti kak mali znesek za to prekoročno družbo.

Koliko je že storila za naše otroke in koliko več bi storila, ako bi jo bolj podpirali.

Res imamo veliko narodnega davka, a gotovo ni nobeden tako potreben, kakor ta, ker ta nam rešuje tisto, kar je vsakemu človeku najdražje, t. j. narodno zavost in vero.

Pač res ni narodnjak, ni Slovan, kdor te družbe ne podpira. Oziroma se na Češko in čitajmo poročila, kako se tam dela za „Matico školsko“. Ko je bila ta mesec tri dni vesolice v korist te „Matico“, so kar trumoma vreli ljudje skupaj in pokladali z veseljem na narodni žrtvenik. Prišlo jih je drugi dan k tej vesolici že nad 40.000!

Res smo mi ubožnejši in manjši narod, a reči so pa mora, da tudi veliko manj zaveden v ljubezni do svojega naroda.

Vdramimo se vendar tudi mi, otrošimo mladost in če nam ni mogoče toliko storiti, kakor onim, storimo vsaj v primeri z njimi.

Pa tudi stariši, če vas Bog obdari z otroki, tudi tukaj se pokažite Slovane in dajajte svojim otrokom slovenska imena! Ne zabite pri taki priliki tudi imen naših prvih slovanskih apostolov, ker tudi na ta način se množi in goji ljubezen do naroda.

Otrok povprašuje že v prvi mladosti, kaj je bil svetnik, čegar imo so mu dali pri sv. krstu in kaj je delal in želi biti mu jednak, Na ta način so otroku že v nežnih letih obudi ljubezen do naroda in vere.

Pa kaj bi se mi morda sramovali teh imen, če se jih ni sramoval princ Salvator, ki je dal lani kratiti svojega sina na oba ta dva imena, kakor so vsi slovenski časniki poročali?

Sovražnik se nam bliža in vedno bolj pritiska na vseh straneh. Ne držimo križem rok, ampak delajmo vsi skupno, če nečemo, da nas sovražna sila ugonobi!

V to pomozi Bog in naša sv. brata Ciril in Metod!

Posvečenje novega škofa Krškega megr.

Šterka bodo, kakor smo bili že objavili, jutri ob 9. uri zjutraj v stolni cerkvi pri Justu. V škofa posveti megr. Šterka knez nadškof Goriški megr. dr. Zorn, asistovali mu bodo škof tržaški megr. dr. Glavinca, knez nadškof Ljubljanski dr. Missia in škof poreški megr. dr. Flapp. V spremstvu višjih duhovnih pastirjev bodo okoli 20 kanonikov. Ker v Trstu že nad 100 let ni bilo take cerkvene slavnosti in ker o tej priliki razvije cerkveni obred ves svoj sijaj, pričakovati je o. romno množico vernikov. Zaradi tega nameruje župniški urad pri sv. Justu odstraniti ta dan klopi iz cerkve, izvzemši klopi za civilne in vojaške oblasti. Slavnost konča okolo poludne; pristop je dovoljen vsakomur.

Pogreb pokojnega prijorja tržaških oo. kapucinov. V četrtek zbralo se je še pred 7. uro zjutraj v cerkvi oo. kapucinov mnogo č. duhovščine in veliko ljudstva, da se udeležijo pogreba pokojnega o. Jakoba. Ob 8. uri so končale molitve za mrtve in sv. maša, potem so zaprli krato. Krato so nosili v slavnostnem sprevodu v stolno cerkev pri sv. Justu. Pred krato šlo so sirote sirotišča pri sv. Josipu, za njimi s prižganimi svečami družabnice bratovščine sv. srca Jezusovega, potom 20 oo. kapucinov in slednjih 7 duhovnikov, njim na čelu stolni kanonik megr. Sinčić. Za krato, pokrito s belo-rudimi baržunom, na kateri je stal misal in na njem zlat mašni kelih, (krato so nosili 4 služabniki pogrebnega zavoda Zimolotija), stopalo je nenavadno veliko število č. duhovnikov in konečno velika množica ljudstva. Pri sv. Justu so blagoslovili truplo, potem so je odpeljali na pokopališče pri sv. Ani. Pred mitvaškim vozom peljalo se je v 8 vozovih osem oo. kapucinov in 3 duhovniki, potem je sledilo 12 vozov. Truplo so še jadenkrat blagoslovili v kapelici na pokopališču.

Telovadno društvo „Tržaški Sokol“ obeta nas v kratkem zopet razveseliti s veliko društveno sabavo. Kakor smo že javili, priredi isto dne 1. julija veliko vrtno slavnost s javno telovadbo v prostranem vrtu restavracije „All mondo nuovo“. Odbor pomnožen s pripravljalnimi odsekom, dela v ta namen jako veliko priprave. Povsem častna bodo gotovo velika javna telovadba s skupinami prostih vaj. Nadalje omenjamo tudi, da je odbor najel polno vojaško godbo c. in kr. pp. št. 97 iz Pulja, da s tem zadovolji i ustrože našemu slavnemu občinstvu. Kaj več o pripravah pozneje, a že danes lahko omenjamo, da bodo program obsegal prav mnogo zanimivih točk, ki se tu uprizoré v prvi.

Vabilo k občnemu zboru „Bralnega društva“ v Nabrežini, ki bodo dne 29. junija t. l. ob 8. uri prudpoldne v društveni bralnici z naslednjim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika. 2. Sklepni račun za leto 1893—94. 3. Volitev novega odbora. 4. Razni nasveti. K obilni udeležbi vabi

ODBOR.

Izpred Podgrajkega c. kr. okrajnega sodišča. Dne 20. t. m. vrčila se je pred omenjenim sodiščem na tožbo preč. gospoda Antona Stemberger-ja, kapolana Podgradom, zastopanega odvetnikom gosp. dr. Gustavom Gregorinom iz Trata, kazenska obravnava proti I. Marotti-ju radi prestopka razžaljenja časti, storjenega s tem, da je poslednji tožil v ulogah na volečastiti škofjski ordinarijat in na c. kr. okrajno sodišče nastopa krive priasego v neki civilni pravdi. Obtoženec, katerega je branil gosp. notar dr. Kamilo Depiera, izgovarjal se je, da je dotično vlogo spisal njegov pravdni zastopnik, a da mu on ni dal naloga naj trdi, da je bila prisega, nastopljena od preč. gosp. Stemberger-ja, kriva, nego samo nalog, naj skuša potem volečastitega škofjskega ordinarijata doseči poravnavo mirnim potom. To, da fje bil njegov namen, a ničesa drugega. Dr. Gregorin je naglašal, da je toženec usvojil inkriminirane vloge s tem, da jih je podpisal, da se pa poravnava nikakor ne sme hoteti doseči s tem, da se svečonika, osebo, ki je v prvi vrsti dolžna izvajati moralno in poštenost, krivi takega zločina, kakor je kriva prisega. S takim krivljenjem da je hotel nasprotnik škodovati ugledu svečeništva spleh. Zahteval je torej

oistro kazni. Sodnik razglasil je razsodbo, s katero je bil obsojen I. Marotti v globo 105 gl., ali pa na tri tedne zapora. Obo stranki uležili sti vsklic, tožitelj radi prenizke kazni s ozirom na globoko žaljenje in na obilico otežujočih okolnosti, obtoženec pa radi nekrivde. O končnem izidu (v drugej instanci) poročali bomo o svojem času.

Čudna bolezen. Minoli četrtek so vaprjeli v tukajšjo bolnišnico zapovednika angleškega parnika „Hamah“, John Whita, ker trpi že 12 dnaj na zaspanosti, proti kateri ne pomaga nobeno sredstvo.

Egiptska bolezen na očeh. C. kr. namestništvo je odredilo, da se smeje dotični učenci, ki so bili med letom 1893/94 oboleli na očeh za egiptsko bolezen, vsprejeti letos v šolo le tedaj, ako dokažejo z zdravniškim spričevalom, da so bili med počitnicami ves čas v zdravniški obskibi. Mestni magistrat pozivlja zatorej stariše dotičnih otrok, da si preakrbijo zdravnišké spričevalo za otroke predno pričnejo zopet šole.

Povodenj na Ogrskem. Iz Komorna poročajo, da je poplavljenih ob desnem obrežju Donave okolo 60.000 oralov polja. Ljudstvo je prestrašeno, ker je voda prodrla že do hiš poleg zadnjega jezca. Iz Požuna je prišlo 60 piju-nirjev s 15 čolni, da rešijo, kar se rošiti da. Dosedaj cenijo škodo, ki jo je provzročila povodenj v tem okraju, na okolo 100.000 gl. Poročila iz Požuna javljajo, da ljudstvo trpi lakoto. Načelnik komitata je brzojavnim potom prosil pomoči pri ministru trgovine.

Ogenj. Po polnoči na večerj je navatal ogenj v prodajalnici jestvin Franja Vetaka pri sv. Mariji Magd. Gornji hāt. 2. Gasilcem se je posrečilo po polurnem trudapolnem delu zadušiti ogenj. Škodo je sto goldinarjev; blago je bilo zavarovano. — Neznani pobalini so zažgali o polnoči na večerj star slavnjak sredi ulice della Tesa. Trije gasilci so poteptali gorečo slamo.

Sodnjake. Minoli četrtek so je vrčila pred tukajšnjim deželnim sodiščem razprava proti dotičnim trem finančnim stražnikom, ki so bili dne 30. marca t. l. uvalilari na gostilno „Marienburg“ pod Katinaro, kakor smo bili sporočili med „Policijskem“ v večernem izdanju „Edinosti“ z dne 31. marca. Zatoženci so: 25letni Karol Muha iz Postojnskega okraja, 28letni Blaž Kavčič iz Kranjskega okraja, 28letni Fran Brankorič iz Črnič pri Gorici. Muha in Kavčič bila sta poleg omenjenega nasilstva zatožena tudi zlobnega poškodovanja tujeja imetja in javnega nasilstva, ker sta bila dne 6. februarja t. l. razgrajala v gostilni Antona Hrovatiča pri sv. Jožefu in pobila gostilničarju posode, vredne 15 gl. 20 nč. Vsi trije obtoženci so se izgovarjali, da so bili pijani. Sodišče jih je spoznalo krivimi in jih obsodilo s ozirom na razne olajšajoče okolnosti, vsakega na 4 meseco težke ječe.

Policijsko. V gozdišču „Farnoto“ sasačili so stražarji 18letno Ano Kralj iz Trebč in jo odvedli v zapor, ker dokle živi nenravno. — Iz izložbenega okna prodajalnice jestvin v ulici delle Poste hāt. 6 je ukradel neznan tat posode s 10 kgr. kave, vredne 18 gl. — Zaradi prepovedane vnitve v Trst so zaprli: 55letno beračico Heleno K. iz Cirknice, 29letnega tožaka Aleksandra P. iz Pirana, 33letnega dninarja Franja B. iz Postojne in 47letnega težaka Filipa Z. iz Postojine.

Koledar. Danes (23); Eberhard, škof; Canon, škof. — Jutri (24): 6. pobinkoštna nedelja; Janez Krstnik. — V pondeljek (25.) Prosper, šk.; Viljem, op. — Polna luna. — Solnce izide ob 4. uri 17 min., zatonil ob 7. uri 46 min. — Toplota večerj: ob 7. uri zjutraj 18 stop., ob 2 pop. 21 stop.

Najnovejše vesti.

Dunaj 22. Minister trgovine je vaprjel večerj deputacije zavezo avstrijskih pekov „Austria“, katera je prišla prosit za spremeno zakona o nedeljskem počitku. Avdijenci je prisostoval sekijski načelnik baron Weigelsberg, ki je odgovoril na vse želje deputacije in priporočil, da bi se uvedel nedeljski počitek v pekovski obrti ob 10. ure dopoldne do 10. ure zvečer. Miniater je naručil deputaciji, da naj se o tem sporazume s pekovskiimi zagdrugami po vsej državi. Zveza „Austria“ skliče v ta namen aplošni zavezni shod na 27. t. m.

Dunaj 22. Minister notranjih poslov markiz Bacquehem je odpotoval v Karvin, da si ogleda kraj groznih eksplozij.

Praga 22. Črkostavca Luxa, ki je bil obsojen v razpravi proti „Omladini“ na 13 mesecev ječe zaradi motenja javnega miru, pomilostil je cesar, ker je obsojeni hudo bolan za tuberkulozo. Večerj so izpustili Luxo iz zapora, izročivši ga njegovi materi. Ko je nesrečnež objel svojo mater, umrl je v nje naročju valed velike razburjenosti.

Budimpešta 22. Zbornica magnatov je pričela podrobno razpravo o civilnem zakonu. O naslovu „zakon“ je spregovoril primas Vaszary.

Beligrad 22. Večerj so podpisali pogodbo, katero so sklenili inozemski upniki Srbije, zastopani po raznih bančnih ravnateljih, s srbskim finančnim ministerstvom.

Trgovinski brzojavi.

Budimpešta. Pšenica za juni 7 10—7 12, za josen 7 18—7 19 Korzna za jull-avgust 4 75 do 4 80 Oves za josen 5 79—5 81. Rž 5 50—5 58.

Pšenica nova od 77 kil. f. 7 20—7 25, od 78 kil. f. 7 30—7 35, od 79 kil. f. 7 40—7 45, od 80 kil. f. 7 45—7 50, od 81 kil. for. 7 55—7 60.

Ječmen — — — — —; prosa 3 80—4 35. Ponudbe in poprašovanja pšenice živahna. — Prodalo se je 24.000 met. stol., po 5 nč. dražje. Otrobi nespremenjeni. Vreme oblačno.

Praga. Nerallinirani sladkor za junij f. 16.03 nova roba za september f. 14 80.

Havre. Kava Santos good average za juni 99 25, za oktober 91 75.

Hamburg. Santos good average za juni 77 75, september 75 75, december 69 75. mirno.

New York 16. junija. Rdeča pšenice 62 7/8, korzna 46 7/8, bushel.

Dunajska borza 22. junija 1894.

	večerj	danes
Državni dolg v papirju	98 10	98 15
v srebru	98 10	98 10
Avstrijska renta v zlatu	120 90	120 10
v kronah	97 90	97 90
Kreditne akcije	351 50	350 50
London 10 list	125 50	125 15
Napoleoni	9 97 1/2	9 97 1/2
100 mark	61 37 1/2	61 42 1/2
100 italj. lir	44 90	44 92

Gostilna „Al castello di Dornberg“, ulica Far-toči izvrstna bela in črna vina iz Dornberga in Prvačine po 36 nč. liter; istrsko pa po 32 nč. liter. — Zajedno pa priporoča svojo izvrstno kuhinjo; cene jedilom so primerne. Fran Rjavce.

Gostilna „All'Antico Moro“ ulica Solitario 12, (po domače pri „Ivračkovcu“) prodaja črna in bela vina prve vrste iz pravih in dornberških vinogradov, in sicer: domače črno po 32, belo po 36, modra frankinja po 40, črno kralčko po 40 in vialnik po 48 nč. liter. Izvrstna kuhinja. — Držec se gela: „Rajak k rajaku“, priporoča se podpisani za obil obisk. Anton Vodopivec, gostilničar.

RODOLJUBI!!

Podpisani naznanjam, da sem odprl v soboto dne 9 junija svojo krčmo v ulici Valtirivo št. 19., znano pod imenom „Croce di Malta.“ Točil bodem vina prve vrste, kralčki teran in izvrstno pivo. Izborna kuhinja, cene poštene. — Nadejajoč se, da me bodo Tržaški Slovani po mogočnosti podpirali, beležim udani Fran Kravos.

Gostilna „Štoka“ staroznana pod imenom „Belladonna“, poleg kavarno „Fabris“, priporoča so Slovincem v mestu in na dožli. Točilo so izborna vinar istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako mešanom, kakor na deželo. Cl.

Mlekarina Frana Gržine is St. Petra na Notranjskem (Via Campanile v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Pontorosso). Po dvakrat na dan friško oprešno mleko po 14 kr. liter nedozredno iz St. Petra, sveža (frišna) smetana. Na zahtevanje, pošilja se tudi na dom.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni št. 1. ima trgovino z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončenim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici Caserma, glavni shajališči tržaških Slovincov vseh stanov. Na razpologo so časopisi v raznih slovanskih jeziki. Dobra postrežba. — Za obilni obisk so priporoča Anton Šorli, Cl. kavarnar.

Gostilna Josipa Katalana v Rojanu, „Pri dvanaestih murvah“, priporoča so slavnemu slovenskemu občinstvu za obilni obisk. — Točila so bodo samo domača izvrstna vina. 104-23

ROJANSKO POSOJILNO IN KONSUMNO DRUŠTVO vpisana zadruga z omejenim poročtvom v Rojanu pri Trstu priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato pre-skrbljeno

prodajalnico jestvin

(v ulici Belvedoro št. 3) pristopno zadržnikom in nezadržnikom, koji prvi so deležni lotnega čistega dobička. Priporoča tudi svojo

društveno krčmo v Rojanu (poprej Pertotovo) 10 minut oddaljeno od mesta, z obširnimi senenatim vrtom in dvemi dvoranami, kjer se točijo izborna domača vina, teran, pivo v steklenicah itd. Točna postrežba s gorkimi in mrljimi jedili. Priporoča tudi svojo

mesnico

v Rojanu (poprej Pertotovo) kjer se prodaja govejo in telečje meso, po naj-nižjih tržišnih cenah Priporoča so slavnemu občinstvu in udani.

Novi člani

so se vedno sprejemajo ob uradnih urah vsak četrtek od 6—7 ure zvečer in ob nedeljah od 9—10 ure predp. 101—5